

Høringsinnspill til helse- og omsorgskomiteen

Kap. 760 Kommunale helse- og omsorgstjenester

Post 70 Tilskudd til informasjons- og kontaktskapende arbeid mv. - post 70.

Tilskuddsordningen er viktig for at Norges Parkinsonforbund og andre frivillige organisasjoner kan være et supplement til helsetjenesten innen sine respektive diagnoseområder, ved å tilby kunnskaps- og informasjonstiltak.

Sara Riggare, som har parkinson, har illustrert dette treffende ved å peke på at det er 8 760 timer i et år, hvorav en person med parkinson kanskje møter nevrologen én time. De resterende 8 759 timene lever mange med sykdommen alene. Derfor er det så viktig at organisasjoner som Norges Parkinsonforbund hele året kan tilrettelegge for informasjons- og opplysningsarbeid og kontaktskapende aktiviteter overfor målgruppen, slik at den settes i stand til å håndtere sykdommen på best mulig måte i hverdagen.

Reduserte rammer

Vi registrerer at regjeringen i sitt forslag skriver at *det ble bevilget 24,4 millioner kroner til formålet i 2025*. Vi merker oss at bevilgningen foreslås videreført med 25,5 millioner kroner i 2027, noe som ifølge tilskudd.no er omtrent det samme som de tilgjengelige midlene i ordningen i 2026, hvor det ble utdelt 25,1 millioner kroner.

Vi vil påpeke at midlene i ordningen har gått gradvis nedover siden 2023, hvor det ble bevilget 32 millioner kr. Vi ber komiteen merke seg at Helsedirektoratet vurderer måloppnåelsen i ordningen som høy i 2025.

Samtidig fremkommer det i budsjettforslaget at Helsedirektoratet mottok hele 99 søknader i 2025, mens kun 25 søknader ble innvilget. Vi opplever at stadig flere frivillige organisasjoner kommer inn i ordningen, også store organisasjoner, med tilgang til andre tilskuddsordninger.

Egen tilskuddsordning for nevrologiske sykdommer

Vi ønsker å rette komiteens oppmerksomhet mot at den tidligere øremerkede tilskuddsordningen fungerte svært godt; «**Informasjons- og veiledningsarbeid om nevrologiske skader og sykdommer**» ble avviklet og slått sammen med ordningen «**Frivillig arbeid mv.**» til den nye ordningen «**Informasjons- og kontaktskapende arbeid**» fra 2023.

Den gamle ordningen var spesifikt rettet mot organisasjoner som arbeider med nevrologiske sykdommer og skader. Etter sammenslåingen ble målgruppen utvidet til hele helse- og omsorgsfeltet. Dermed konkurrerer nevrologiorganisasjoner om de samme midlene med en lang rekke andre helse- og pasientorganisasjoner. Etter

sammenslåingen har vi og mange organisasjoner opplevd at konkurransen om midlene er blitt betydelig hardere.

Tildelinger - Tilskudd til informasjons- og kontaktskapende arbeid mv.

	Tilgjengelige midler	Tildelte midler
2026	25,5 mill kroner	25,09 mill kroner
2025	25,5 mill kroner	24,8 mill kroner
2024	26,7 mill kroner	30,4 mill kroner
2023	28,0 mill kroner	32,8 mill kroner

Kilde: tilskudd.no.

Norges Parkinsonforbund ber komiteen:

1. Øke bevilgningen til tilskuddsordningen til 35 millioner kroner i 2027

Vi opplever at regjeringens forslag til bevilgning står på stedet hvil, og ikke legger opp til en reell styrking av tilskuddsordningen. Rammen gjenspeiler ikke søknadsmengden eller behovet.

2. Be regjeringen starte arbeidet med å opprette en egen tilleggstilskuddsordning for informasjons- og veiledningsarbeid for neurologiske sykdommer, etter modell fra den tidligere ordningen, i tråd med de mål og ambisjoner som ligger til grunn for arbeidet med hjernesykdommer framover

Hjernesykdommer en av de aller største årsakene til sykdomsbyrde, funksjonstap og behov for helse- og omsorgstjenester. Det er nå på plass en ny Nasjonal hjernehelsestrategi 2026-2036. Etablering av en egen tilskuddsordning for neurologiske sykdommer, vil gi et sterkt signal om at det virkelig satses på hjernesykdommer, og at hjernehelseorganisasjonene er strategiske samarbeidspartnere til helsevesenet.

Kap. 733 Habilitering og rehabilitering

Norges Parkinsonforbund registrerer omtalen av spesialisert rehabilitering og anbudsprosessene i regjeringens forslag til statsbudsjett, og at rapporteringen til Stortinget ikke er fullført.

Vi ber komiteen følge tett opp anmodningsvedtakene knyttet til Dokument 8:30 S (2025-2026), Innst. 95 S (2025-2026) om «*Representantforslag om ei ny og offensiv satsing på arbeidsretta rehabilitering*».

Stortingets oppfølging av anmodningsvedtakene vil være en viktig indikator på om regjeringen faktisk styrker rehabiliteringsfeltet i tråd med de behovene personer med parkinson og andre kroniske sykdomsgrupper har.

Anmodningsvedtakene peker på behovet for flere rehabiliteringsplasser, nasjonale standarder og kvalitetskrav, tilgang til likeverdige tjenester over hele landet og en mer forpliktende nasjonal satsing på rehabilitering - både i forhold til anbudsprosessene og i forhold til tilbud innen spesialisert rehabilitering.

Vi vil overfor komiteen påpeke viktigheten av å få utarbeidet faglig nasjonale standarder og kvalitetskrav innen rehabiliteringsfeltet i et tett samarbeid med fagmiljø og brukerorganisasjoner, basert på et solid kunnskapsgrunnlag, pasientens behov og en langsiktig plan for ulike typer rehabilitering.

Vi ber komiteen sikre at regjeringen leverer i forhold til anmodningsvedtakene, og at regjeringens oppfølging fremlegges for en grundig politisk behandling i Stortinget, med involvering av brukerorganisasjoner.

Nasjonal hjernehelsetrategi

Vi er svært positive til at det nå er på plass en ny Nasjonal hjernehelsetrategi 2026-2036. Samtidig registrer Norges Parkinsonforbund at det så langt ikke følger med finansiering knyttet til de foreslåtte tiltakene og aktivitetene. For at strategien skal ha den ønskede effekt, er det også nødvendig at det settes av ressurser til gjennomføringen av den.

Norges Parkinsonforbund vil oppfordre komiteen å be regjeringen komme tilbake til Stortinget med et konkret forslag om finansiering av tiltakene i Nasjonal hjernehelsetrategi 2026-2036.

Kap. 732 Regionale helseforetak

Overregionale og nasjonale kompetansetjenester og nettverk

Vi er bekymret over situasjonen til Nasjonalt kvalitets- og kompetansenettverk for bevegelsesforstyrrelser, som har fått signaler om nedleggelse i 2028. Vi er opptatt av at overregionale og nasjonale kompetansetjenester innen nevrologi sikres forutsigbare økonomiske rammer. Disse tjenestene er avgjørende for å bygge og spre kompetanse om parkinson og hjernesykdommer til hele helsetjenesten.

Vi mener at Stortinget bør sikre at de regionale helseforetakene har tilstrekkelige ressurser til å opprettholde og videreutvikle nasjonale kompetansemiljøer med betydning for personer med parkinson og andre nevrologiske sykdommer.

Kap. 780 Forskning – Post 70 Norges forskningsråd

Neuro-SysMed har de siste årene utviklet seg til et av Norges viktigste forskningsmiljøer innen Parkinsons sykdom, demens, ALS og MS. Miljøet er bygget opp gjennom

målrettede investeringer fra Norges forskningsråd, Haukeland og UiB, og har etablert Norge som en internasjonalt anerkjent aktør innen klinisk nevrologisk forskning.

Forskningssentrene for klinisk behandlingsforskning (FKB) er finansiert gjennom Forskningsrådet, med regel om tidsavgrenset finansiering. Vi vil gjøre komiteen oppmerksom på at Neuro-SysMed FKB har finansiering som utløper i 2027.

Vi mener de regionale helseforetakene må overta ansvaret og få midler som sikrer finansieringen og den videre driften av av Neuro-SysMed etter at FKB-finansieringen utløper. Samtidig må det utarbeides kriterier for behov og kvalitet som kan legges til grunn for videreføring.

Norges Parkinsonforbund vil oppfordre komiteen til å:

Be regjeringen om at helseforetakene må planlegge videreført finansiering av FKB-sentrene dersom kriterier for behov og kvalitet er oppfylt.